

Duurzaamheidspel

Wat:

Een laagdrempelig vormingsaanbod rond duurzame ontwikkeling om de gemeentelijke diensten bewust te maken van het feit dat ook zij een rol te spelen hebben op vlak van duurzame ontwikkeling zowel thuis als op het werk. Wil de gemeenten zich verder duurzaam ontwikkelen dan is het van belang dat de ambtenaren mee zijn met het duurzame verhaal.

Methodiek:

De groep bestaat telkens uit 15 deelnemers. Bij het binnenkomen van de zaal worden de deelnemers verdeeld in 5 groepen. Iedere deelnemer krijgt de naam van een continent Afrika, Azië, Oceanië, Amerika en Europa- en weet zo meteen bij welke groep hij/zij thuishoort. Iedere groep krijgt vervolgens een reistas vol attributen. De ruimte is opgedeeld in 5 werelddelen. In de verschillende werelddelen bevindt zich telkens een tafel met daarop 4 opdrachten (vragen of doe-opdrachten). Na een kort voorstellingsronde en wat uitleg over de vorming kunnen de verschillende groepen zich met hun tas naar 'hun' continent begeven. Na een kwartier mag men doorschuiven naar de volgende tafel.

De verschillende continenten hebben elk hun eigen thema. In Europa gaat het over milieuvriendelijke verpakkingen en schoonmaakproducten, in Oceanië heeft men het over water en herbruikbare energie, de Millenniumdoelstellingen en eerlijke handel zijn een topic in Afrika, energiegebruik past perfect bij Amerika en FSC-hout en "schone" kledij horen thuis in Azië. Per continent worden op die manier 4 thema's behandeld.

In de loop van het spel doen de deelnemers alle continenten en dus alle thema's aan. De reistas bevat de elementen waarmee de deelnemers de opdrachten tot een goed einde moeten brengen. Als het in Europa over selectieve inzameling gaat, moet men het afval dat in de reistas zit, sorteren in de juiste vuilniszakken. In Afrika mag men proeven van stukjes chocolade en raden welk stukje de "eerlijke" chocolade is.

Soms is het gokken, soms is voorkennis vereist. Maar altijd zijn de 2 begeleiders in de buurt om de deelnemers in de richting van het juiste antwoord te leiden of ten minste bij sommige vragen duiding te geven. Op die manier is het beantwoorden van de vragen niet vrijblijvend en wordt er door de deelnemers echt nagedacht over de antwoorden. Natuurlijk zijn het de meest verrassende vragen en antwoorden die blijven hangen. De vraag welke niet-Belgische nationaliteit het meest vertegenwoordigd is in de gemeente, kan tot verbaasde reacties leiden. Bij het rangschikken van verschillende groenten per seizoen wordt het duidelijk dat niemand eigenlijk nog weet wanneer welke groente in de winkel zou moeten liggen.

Nabespreking: doorheen het spel is het de bedoeling zo weinig mogelijk punten te scoren. Bij de verbetering krijgen de minst "duurzame" antwoorden de meeste punten en omgekeerd. Vooraan in de ruimte staan glazen kokers, voor elke groep één. De groepen mogen hun totaalscore, omgezet in schepjes eetbaar en bio-afbreekbaar piepschuim in de kokers gieten. Wie veel punten scoort, giet dus veel piepschuim in zijn koker. Zo komt men tot een visuele weergave van de "ecologische voetafdruk" per groep.

Nadat de kokers gevuld zijn, wordt er in de groep een nabespreking gehouden. Niet alle onderwerpen kunnen aan bod komen, er worden enkele elementen uitgelicht. Daarbij nemen de begeleiders ruim de tijd om de groepen zelf bepaalde keuzes te laten motiveren. Dit participatieve gedeelte wordt door de deelnemers sterk gewaardeerd. Op het einde bekijken de deelnemers nogmaals de verschillende kokers. Zonder expliciet het concept "ecologische voetafdruk" te noemen, wordt wel duidelijk gemaakt wat de rol van de verschillende ambtenaren is in de ontwikkeling van de gemeente als duurzame gemeente/stad.

Meer info:

Dienst Welzijn - Noord-Zuid-werking - Leuven.

<http://www.leuven.be/showpage.asp?iPageID=968>

Voorbeeldgemeente:

In Leuven wordt elke nieuwe werknemer verplicht om dit spel te volgen. Het spel zit vervat in een algemenere reeks verplichte vormingen over de stad zelf. In Leuven wordt dit spel gesmaakt door de deelnemers. Het nadeel van het verplichte karakter van de vorming is dat niet iedereen even gemotiveerd begint. Maar door de interactieve en leuke aanpak, zijn de reacties overwegend positief.

Bron: Jan De Mets, Betty De Wachter, Bart Palmaers, Ilse Renard. Handboek Noord-Zuid voor lokale besturen. Brussel, VVSG-Politea, 2007.

